

Košický samosprávny kraj

Bod č.8

Základné podmienky financovania infraštruktúry Košického samosprávneho kraja v období do roku 2009

Predkladateľ: JUDr. Zdenko T r e b u ľ a , predseda KSK

Spracovateľ: Marta Vajkunyová, referát strateg. inv. a financií
Ing. Róbert Engel, ved. odb. dopravy
Ing. Štefan Kandráč, pov. ved. odboru školstva a kultúry

Návrh na uznesenie

zo 7. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja konaného dňa 28. 8. 2006
v Košiciach

K bodu č. 8

Základné podmienky financovania infraštruktúry Košického samosprávneho kraja v období do roku 2009

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja podľa § 11 ods.2 písm. e) a d) Zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov

A) s c h v a ľ u j e

- 1) **Základné podmienky financovania infraštruktúry Košického samosprávneho kraja predložené Európskou investičnou bankou na poskytnutie návratných úverových zdrojov uvedené v časti 3.1. tohto materiálu**

B) s p l n o m o c ň u j e predsedu KSK

- 1) **na rokovanie s Európskou investičnou bankou o týchto základných podmienkach financovania, prípade o ich zvýhodnení v prospech Košického samosprávneho kraja. Ide napr. o rozšírenie možností konverzie, rozdelenie čerpania úveru do jednotlivých tranží, prípadne o úpravy záväzkov Košického samosprávneho kraja voči banke**
- 2) **odstúpiť od podpísania Rámcovej zmluvy o úvere v prípade akýchkoľvek výrazne zhoršených podmienok EIB oproti indikatívnej ponuke, ktoré by mali negatívny dopad na ekonomiku projektu alebo rozpočet KSK**

C) u k l a d á

- 1) **projektovému tímu dopracovať podklady požadované Európskou investičnou bankou osobitne pre každú investíciu navrhovanú v projekte vo Fáze II-Rezerva tak, aby mohlo dôjsť k efektívnemu čerpaniu úveru aj v tejto oblasti.**

Dôvodová správa

k Základným podmienkam financovania infraštruktúry KSK do roku 2009

I. Zámery KSK pri zabezpečovaní zdrojov financovania

Vo vlastníctve KSK je 1 953 km ciest II. a III. triedy, z ktorých 33 % ciest je v nevyhovujúcom a havarijnom stave. Analýzou stavu cestnej infraštruktúry a spôsobom ich riešenia sa zaoberali viaceré materiály predkladané a schválené Zastupiteľstvom KSK v predchádzajúcom období, konkrétne:

- Uznesenie č. 2004/314 – Spolufinancovanie projektov realizovaných s finančnou spoluúčasťou štrukturálnych fondov EÚ
- Uznesenie č. 2004/247 – Schválenie stavebných úprav ciest formou PPP projektov
- Uznesenie č. 2005/508 – Plán prípravy a výstavby ciest II. a III. triedy za území KSK
- Uznesenie č. 101/2006 - Financovanie ciest v správe KSK

Uvedenými uzneseniami bol schválený zásobník projektov a spôsob ich realizácie, vrátane zabezpečenia viacerých zdrojov financovania, nakoľko vlastné príjmy rozpočtu KSK nepostačujú na krytie akcií v potrebnom rozsahu. Uznesením č. 101/2006 bol splnomocnený predseda KSK na rokovanie s Európskou investičnou bankou (ďalej len EIB) o možnosti poskytnutia návratných úverových zdrojov účelovo určených na zabezpečenie financovania cestnej infraštruktúry KSK.

Štruktúra jednotlivých zdrojov financovania cestnej infraštruktúry zahŕňa reálne zdroje, ktoré je možné rozčleniť z hľadiska ich účelovosti takto:

- **Vlastné zdroje** – budú naďalej použité predovšetkým na krytie bežných výdavkov rozpočtovej organizácie Správa ciest KSK ako náklady na správu a údržbu komunikácií, mzdové náklady, náklady na PHM a i.
- **Zdroje verejno-súkromných partnerstiev (Public – Private - Partnerships – PPP), alebo dodávateľské úvery** – sú smerované na realizáciu bežných súvislých stavebných úprav ciest, na ktoré nie je možné čerpať úverové zdroje z dôvodu nesplnenia požadovaných parametrov bánk
- **Zdroje Európskej únie** - v zmysle návrhu Národného strategického referenčného rámca na roky 2007-2013 (NSRR) bude možné použiť v rámci Regionálneho operačného programu Prioritná os 5 - Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov, hlavne na modernizáciu a budovanie regionálnych kapacít umožňujúci optimálny prístup na hlavné dopravné koridory – diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy. Tieto zdroje podľa predbežného rámca nie je možné využiť na obnovu ciest spájajúcich koncové obce regiónov, resp. na realizáciu ciest II. a III. triedy lokálneho významu.

- **Návratné úverové zdroje – EIB**, (prípadne iné komerčné banky) ktoré sú určené, v súlade s ich hlavným zameraním, na financovanie ekonomických a sociálnych priorít Európskej únie, ako sú regionálny rozvoj a udržateľná úroveň infraštruktúry regiónov. Použitie týchto zdrojov nie je podmienené významom ciest v regióne, čo umožňuje realizovať napr. prístupové komunikácie do odľahlejších častí KSK.

Dôkazom synergického efektu zabezpečenia financovania obnovy ciest z rôznych zdrojov financovania je predpoklad, že týmto spôsobom zabezpečíme obnovu a výstavbu cestnej siete v celkovej dĺžke 560 km v období rokov 2005 – 2009.

2. Predpoklady financovania zo zdrojov EIB

Základným princípom poskytnutia financovania zo zdrojov EIB je zdokumentovanie možnosti príspevov vlastných, resp. neúverových zdrojov financovania na celkovej výške rozpočtových nákladov projektu. Znamená to, že výška úveru môže byť zo strany EIB schválená maximálne vo výške 50 % rozpočtových nákladov. Pri výbere jednotlivých akcií musia byť zohľadnené aj ďalšie podmienky a princípy, napr.:

- **proporcionalita regionálneho rozvoja kraja a udržateľná úroveň infraštruktúry**
- **kontinuita na doposiaľ realizované projekty, príp. integrácia s projektmi plánovanými v budúcom programovacom období v rámci čerpania fondov EÚ**
- **reálnosť a technická pripravenosť projektu**
- **splnenie predpísaných finančných kritérií**

Podrobná špecifikácia projektu bola uskutočnená po posúdení jednotlivých akcií odbornými pracovníkmi KSK a zástupcami Správy ciest KSK. Pri výbere boli zohľadnené aj potreby miestnej samosprávy, sťažnosti občanov na stav cestnej infraštruktúry v danom teritóriu. Rozhodujúcimi kritériami pre zaradenie do projektu okrem akútnosti potrieb boli aj možnosti financovania zodpovedajúce charakteru jednotlivých zdrojov, t.j. kritériám pre čerpanie fondov EÚ, dodávateľským úverom resp. PPP projektom a úverovým kritériám. Základnými kritériom výberu akcií z úverových zdrojov EIB boli napríklad:

- **Intenzita prepravy**
- **Stav ciest**
- **Bezpečnosť cestnej premávky**
- **Vplyv na životné prostredie**
- **Dostupnosť do sídiel obcí a do centier služieb**

S cieľom zdokumentovať kofinancovanie vlastných zdrojov pri úvere EIB minimálne vo výške 50 % boli vybrané úseky ciest, ktoré nadväzujú na doposiaľ realizované úseky financované z vlastných zdrojov, alebo realizované v rámci PPP projektov. Z uvedeného dôvodu je uvažované aj s ich kontinuitou, resp. prepojením na nové akcie financované z možných zdrojov EÚ, resp. z PPP projektov v budúcom období

Vybrané úseky ciest tvoria prílohu ANNEX 2, ktorá je súčasťou tohto materiálu a bude tvoriť aj prílohu zmluvnej dokumentácie v prípade schválenia úveru z EIB. Súčasťou tejto prílohy je Zdôvodnenie jednotlivých akcií a ich podrobný popis. Okrem zoznamu akcií je zároveň spracovaný aj harmonogram financovania rekonštrukcie a výstavby ciest vo vlastníctve KSK v grafickej – mapovej prílohe.

Okrem akcií cestnej infraštruktúry bola v rámci uskutočnených rokovaní so zástupcami EIB prezentovaná i potreba rekonštrukcie škôl a školských zariadení a obnovy historických budov predstavujúcich kultúrne dedičstvo mesta Košice. Tieto akcie sú obsiahnuté v prílohe ANNEX 3 a ANNEX 4, vrátane zdôvodnenia a popisu jednotlivých stavieb.

3. Finančné kritériá

Splnenie uvedených základných kritérií projektu ako aj ďalšie finančné aspekty boli posudzované zástupcami EIB v dňoch 18. a 19. 7. 2006, kedy sa uskutočnila v Košiciach tzv. MISIA EIB. Závery tejto misie boli zhrnuté do **indikatívnej ponuky Rámcového úveru - „TERM SHEET“**, ktorá dáva prehľad o základných podmienkach úveru pre KSK. Tento dokument bude slúžiť ako podklad pre rokovania a cizelovanie obchodných podmienok úveru a podlieha odsúhlaseniu oboch zmluvných strán. Zo strany EIB môže byť finančný záväzok uskutočnený až po súhlase Správnej rady, dokončení hĺbkovej analýzy (Due diligence) a po dojednaní právnej dokumentácie.

3.1. Základné podmienky indikatívnej ponuky EIB

Na základe splnenia základných kritérií pre posúdenie projektu a po vyhodnotení kredibility Košického samosprávneho kraja boli vygenerované tieto základné podmienky financovania, ktoré boli zo strany EIB predložené dňa 4. 8. 2006:

Dlžník:	Košický samosprávny kraj
Projekt:	Vybrané komponenty investičného programu Košického kraja v období 2005 – 2009 v oblasti cestnej infraštruktúry, obnovy škôl a obnovy budov kultúrneho dedičstva
Fázy projektu:	Projekt bude rozdelený do dvoch fáz. Fáza I. - bude zahrňovať už identifikované akcie, schválené Bankou v okamihu podpisu zmluvy. Fáza II – rezerva - bude pokrývať ďalšie investície, ktorých zaradenie do Projektu bude podliehať schváleniu banky.
Objem úveru:	Až do výšky 1,4 mld SKK (resp. ekvivalent v iných menách) Čiastka úveru môže byť čerpaná v jednotlivých tranžiach
Termín realizácie:	Do konca roka 2009
Splatnosť a odklad splatnosti:	Splatnosť až 30 rokov, maximálny odklad splatnosti je 7 rokov

Typ zmluvy:	„Otvorená“ úverová zmluva. Podpisom sa otvára Úverová linka, ktorá môže byť čerpaná v jednotlivých tranžiach. Úroková sadzba príslušná pre určitú tranžu je stanovená v okamžiku čerpania
Čerpanie :	V priebehu 36 mesiacov, v tranžiach (min. 100 mil. SKK, resp. ekvivalent. Predpokladaný počet tranží: 7
Mena:	Čerpanie každej tranže úveru bude prebiehať v mene, ktorú zvolí Dlžník. Menou čerpania môže byť SKK, EUR, alebo akákoľvek iná mena, s ktorou sa obchoduje na hlavných devízových trhoch
Podmienky čerpania:	<p>Uspokojivý právny posudok (napr. práv. odb. KSK) vo vopred odsúhlasenej podobe, potvrdzujúci vymáhateľnosť úverovej zmluvy</p> <p>Doklad o oprávnení podpisu úverovej zmluvy a kópia uznesenia zastupiteľstva o schválení úveru</p> <p>-Doklad, že akcie ktoré majú byť financované, vyhovujú požiadavkám podľa príslušných predpisov týkajúcich sa posúdenia vplyvu na životné prostredie a ochranu prírody</p> <p>-Doklad o zriadení internej riadiacej jednotky Projektu, ktorá bude koordinovať a dohliadať nad realizáciou Projektu</p> <p>-Prehlásenie Dlžníka, že obdržal všetky súhlasy potrebné pre realizáciu akcií, ktoré majú byť financované z príslušnej tranže.</p>
Odklad čerpania:	Ak je čerpanie akejkoľvek tranže, ktorá už bola Bankou notifikovaná odložené z viny Dlžníka, je tento povinný zaplatiť Banke kompenzáciu nákladov z odloženej čiastky čerpania
Úroková sadzba:	<p>Sadzba je dohodnutá a špecifikovaná v oznámení o čerpaní zasielanom Bankou ako:</p> <p>a) pohyblivá sadzba s pohyblivým rozpätím (variable spread floating rate - VSFR)</p> <p>b) pohyblivá sadzba s pevným rozpätím (fixed spread floating rate FSFR)</p> <p>c) pevná sadzba pre počiatočné obdobie (na jednotlivé tranže – FIX)</p>
Možnosť konverzie:	Tranža pôvodne uvoľnená pri sadzbe VSFR alebo FSFR môže byť konvertovaná do úročenia pevnou sadzbou v období najneskôr 4 roky pred konečným dátumom splatnosti
Platba úrokov:	Štvrt'ročne, polročne, alebo ročne v závislosti na typu úrokovej sadzby
Poplatky:	Žiadne (okrem prípadov kompenzácií)
Splácanie:	Formou ročných, polročných pravidelných splátok, alebo v konštantných anuitách

Dokumentácia: **Právna dokumentácia bude pripravená EIB na základe jej štandardných ustanovení pre tento typ operácie. Zmluvy sa budú riadiť luxemburským právom.**

Okrem týchto základných ustanovení sú v podmienkach špecifikované prípady podstatného porušenia zmlúv, informačné povinnosti a záväzky dlžníka týkajúce sa rešpektovania všeobecných a záväzných právnych noriem.

V časti úveru, ktorá je označená ako Fáza II – rezerva, je potrebné v ďalšom období podrobne špecifikovať investičné akcie v zmysle požiadaviek EIB. Jedná sa hlavne o obnovu a rekonštrukciu škôl (ANNEX 4), kde uvažujeme s použitím úveru na 5 – 10 % kofinancovania. Zo strany Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR nie je však definitívne rozhodnuté o financovaní z fondov EÚ, napriek avízovanému zaradeniu do Zásobníka projektov pre budúce programovacie obdobie. Projektová dokumentácia nie je zatiaľ spracovaná ani v prípade navrhovaných rekonštrukcií historických budov (ANNEX 3). Špecifikácia podmienok nevyhnutných pre čerpanie úverových zdrojov EIB obsahuje štandardné podmienky, tieto je však možné splniť až po spracovaní projektovej dokumentácie.

3. 2. H a r m o n o g r a m

V rámci záverečného prerokovania MISIE bol dohodnutý nasledovný harmonogram postupu, ktorý zabezpečuje možnosť realizácie a financovania cestnej infraštruktúry, resp. ostatných akcií v plánovanom období od roku 2007:

- **2. 8. 2006-** **Predloženie aktuálnej špecifikácie projektu zo strany KSK podľa požiadaviek EIB- (ANNEX 2) vrátane preukázania podielu vlastných zdrojov-splnené**
- **4. 8. 2006-** **Predloženie indikatívnej ponuky (TERM SHEET) zo strany EIB-splnené**
- **24. 8. 2006-** **Predloženie materiálu o základných podmienkach financovania na schválenie Zastupiteľstvu KSK**
- **22. 9. 2006-** **Rokovanie prezidenta EIB s predsedom KSK o základných podmienkach financovania**
- **25. 9. 2006-** **Návrh rámcovej zmluvy**
- **10/2006-** **Negociačné rokovania v EIB – vyjednávanie zmluvných podmienok**
- **11/2006-** **Podpisovanie Rámcovej zmluvy s EIB a špecifikácia tranží**
- **01/2007-** **Možnosť čerpania I. tranže úveru**

4. Z á v e r

Implementáciu projektu zabezpečuje pracovná skupina – projektový tím zložený z odborných pracovníkov pre oblasť strategických investícií a financií, dopravy, školstva a kultúry, financií a správy majetku. Súbežne s prípravou úverovej dokumentácie prebieha príprava stavieb, ktorá zahŕňa verejné obstarávanie pre výber projektantov, pre spracovanie projektovej dokumentácie, inžiniersku činnosť a výber zhotoviteľa stavieb.

Na zabezpečenie finančných zdrojov sa nevzťahuje Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní, keďže ide o finančné služby súvisiace s obstaraním finančných prostriedkov. Navyše sa v tomto prípade postupuje podľa medzinárodnej dohody, konkrétne medzi SR a Európskou investičnou bankou. Napriek uvedenému má KSK v úmysle osloviť formou rokovacích konaní vybrané komerčné banky s požiadavkou o predloženie adekvátnej ponuky na tento spôsob financovania. Cieľom KSK je porovnať ponuky tuzemských komerčných bánk s indikatívnou ponukou EIB. Výsledok analýzy bude použitý pri rokovaniach s EIB o ďalšom zlepšení obchodných podmienok.